

Děti, které jsou otázkou...

Karin Fleischer

Pohled do minulosti

V první polovině dvacátého století upozorňovali v mnoha zemích lékaři, vychovatelé a učitelé na to, že se rodí velké množství různě postižených dětí, a hledali nové cesty, jak jim pomoci. Navzdory krutým metodám, vybízejícím ke zničení takzvané „bezcného života“, se zrodila léčebná pedagogika, umožňující nový způsob soužití s těmito dětmi. Například v hnutí Camphill a jinde, kde léčebná pedagogika vycházela z nového pohledu na člověka inspirovaného antroposofií, byli postižení lidé bráni jako plnohodnotné osobnosti, které se v této inkarnaci musejí vyrovnávat s těžkými podmínkami. Cílem se stala pomoc na této nesnadné cestě. To podněcovalo fantazii i lásku. Ukázalo se, že tyto děti dokáží dát lidskému soužití novou hlubší kvalitu.

Na prahu nového tisíciletí

Později přišly děti, které na sebe upozornily úplně jinak. První zprávy o tom, že se pravděpodobně rodí děti s novými neobvyklými schopnostmi, přišly ze Spojených států. Psycholožka Nancy Ann Tappová líčila svá setkání s těmito dětmi a jejich bezradnými rodiči. Protože dokáže vnímat náladu lidské bytosti v barvách a u těchto dětí převládala vždy tmavomodrá, nazvala je „indigové děti“. Dala tak jméno něčemu, co se objevilo a vyvolalo velkou pozornost i v jiných zemích. Stále ještě probíhá diskuse o tom, zda toto zvláštní chování není jen následkem života v naší přetechnizované civilizaci, či zda si opravdu přinášejí od narození s sebou cosi, co je odlišuje od ostatních dětí. Dítě, které se narodí do naší civilizace, na ni může reagovat až po čase. „Indigové děti“ se naproti tomu chovají zvláštně již záhy po narození... A rodiče, kteří nevzali první náznaky dostatečně vážně, stojí záhy před velkými problémy. Filozof a učitel Georg Kühlewind z Maďarska píše o „*zatím neznámé generaci duší*“, o „*dětech, které si přinášejí velkou zralost, nejsou spokojené se světem dospělých, jaký dnes je, a nesou v sobě mocný spirituální impuls. Před tímto zážitkem už není možné zavírat oči.*“ Diskuse bude jistě pokračovat, čím se však tyto děti vlastně liší?

Víme o sobě...

Jednou z věcí, kterou je u nich možno pozorovat, je překvapivá osobní bdělost. Už i velmi malé děti, které ještě nemluví, reagují tak, že je možné se ptát, zda to jsou opravdu malé děti. Mají pohled, který se na nás skutečně „dívá“, nedívá se prostě „ven“, jak by to bylo v tomto věku normální. Působí to jinak, pohled má záhy po narození určitou sílu, která nemůže být vyvolána okolním světem. Takové děti reagují s překvapujícím porozuměním na slova dospělého, když jim něco říká, když je třeba těšit. Jsou to vlastně reakce staršího dítěte. V tomto věku má chování takových dětí velké kouzlo, dané pravděpodobně tím, že prožíváme vyzrálější duši ve schráně velmi malého člověka. Dojem zralosti zůstává i později, ale přicházejí velmi problematické situace ve výchově. Jsou to děti s velkým sebevědomím, mluví brzy v první osobě – bez toho, aby ztratily dětskou citlivost, jak tomu bývá u jiných

předčasně dospělých dětí. Když se všechno vyvíjí dobře, pak se brzy projevují nadprůměrné schopnosti, buď sociální, jako například neobvykle velký soucit a touha pomoci, anebo myšlenkové, kdy tyto děti neustále překvapují originálními myšlenkami. Někdy jsou dost nesnesitelné, když mají přijmout obecná pravidla života... Dospělý musí rozpoznat, jestli jde o normální dětské zlobení, či zda zde volají originální síly mladého člověka o pozornost a pomoc.

Zdá se, že tyto děti vroucně čekají na upřímnost a jednoznačnou otevřenost dospělých. Jen obtížně se spojují s jakoukoli formou rutinního chování. V jedné knize je zaznamenáno svědectví učitelky, která je matkou tří dětí a mezi nimi syna, jenž jí jednou řekl: „*Nic od tebe nechci. Jen chci, abys byla opravdová.*“ Když se ho zoufale zeptala: „*Ale co mám udělat pro tebe?*“, odpověděl: „*Bud' takovou, jakou musíš být. Jen bud' sama sebou a já budu spokojený!*“ – Tehdy mu bylo šest let... Tato učitelka měla možnost srovnat výrok svého syna s podobnými výroky mnoha jiných dětí a říká: „*Takové děti nemůžeme vychovávat ve starém smyslu slova.*“

Děti, které jsou otázkou...

Můžeme říci, že nám tyto děti obzvlášť připomínají všechno to, co vlastně platí pro každé dítě: „*Přicházíme na zem z docela jiného světa s velkou důvěrou, náš vývoj má svoje podmínky – potřebujeme vás dospělé, vaši moudrost a lásku. Chcete-li nás jen ,odložit' a starat se o vlastní věci, musíme se zavřít do sebe – zůstává velké zklamání. Možná, že nás zavede na scestí, k drogám a kriminalitě, protože se nenaučíme uplatnit své schopnosti v životě na zemi. Pomozte nám – poznejte nás jako lidské bytosti!*“

Ve vánoční době slyšíme stále znovu příběhy o příchodu pastýřů a králů k narozenému děťátku. Každý přinesl, co chtěl a mohl darovat. Vnější dárky potěší, ale to podstatné je otázkou srdce: „*Co opravdu potřebuješ? Jak mohu pochopit a přijmout, co nám chceš přinést, abych tomu věnoval pozornost a ochranu – abys žilo, rostlo a správně se vyvíjelo?*“

Děti mohou být kamenem úrazu nebo pramenem proměnění – to je možné poselství „indigových dětí“.